

Vzhledem k početnosti již existujících občanských sdružení, jejichž hlavní činnost se týká psů, bych se v rámci tohoto seriálu ráda věnovala základním změnám v této oblasti. Zároveň bych chtěla zdůraznit, že každé občanské sdružení je do značné míry jedinečnou entitou, a proto nelze tento článek brát jako univerzální návod.

Ze sdružení spolky

Díky NOZ došlo od nového roku k výraznému pozitivnímu posunu v oblasti právní úpravy občanských sdružení. NOZ poskytuje občanským sdružením pevnější (i když přísnější) právní základ a zároveň zajišťuje větší míru transparentnosti a tím i důvěryhodnosti těchto subjektů. Do konce roku 2013 byl registr občanských sdružení veden ministerstvem vnitra, přičemž tento seznam poskytoval veřejnosti pouze minimální informace. Od nového roku je veřejný rejstřík občanských sdružení/spolků veden příslušným krajským (rejstříkovým) soudem, přičemž

v co největší možné míře automaticky vznikají v této souvislosti spolkům určité povinnosti. K nejdůležitějším povinnostem, kterým se budu podrobněji věnovat v tomto článku, bezpochyby patří úprava názvu spolku, přizpůsobení stanov a doplnění dalších údajů, které nebude možné automaticky převést z dosavadního seznamu občanských sdružení.

Změna názvu

Spolky jsou dle § 132 odst. 2 NOZ povinny do dvou let, tj. do 1. 1. 2016, změnit svůj název. Dle NOZ je totiž nutné, aby právní

například ustanovení týkající se povinnosti péče řádného hospodáře (§ 159), zákazu diskriminace (§ 212), minimálního počtu členů (§ 214), dobrovolnosti účasti na spolku (§ 215 odst. 1), účelu spolku (§ 217) a další. V případě, že by spolek své povinnosti nesplnil, pak nejenže bude mít ve svých stanovách neplatná a nevymahatelná ustanovení, ale rejstříkový soud ho vyzve a stanoví lhůtu ke splnění této povinnosti. Pokud spolek tak neučiní ani v této lhůtě, pak soud může spolek zrušit a nařídít jeho likvidaci. Ale pravděpodobnost, že by stanovy současných občanských sdružení resp. spolků obsahovaly ustanovení odporující kogentním ustanovením NOZ, je v praxi velmi malá.

Další údaje

Kromě výše uvedeného bude také třeba doplnit do registru spolků další údaje, které se za dob občanských sdružení nemusely povinně registrovat. Spolky jsou povinny tyto údaje do rejstříku doplnit

Občanská sdružení ve světle NOZ

Začátkem tohoto roku vstoupil v účinnost nový občanský zákoník (dále jen „NOZ“), který se významně dotýká mimo jiné i psů a jejich majitelů. Kromě změn pro zvířata a jejich majitele přinesl důležité změny i pro občanská sdružení.

tento registr je srovnatelný například s obchodním rejstříkem. Na příslušný rejstříkový soud přejde již existující registr občanských sdružení spolu s veškerými v něm obsaženými daty. K tomuto předání dat není třeba žádné participace občanských sdružení.

Jednou z nejzákladnějších změn je zajištění fakt, že NOZ již nezná dosud zavedený pojem občanské sdružení a nově používá pojem „spolek“. Definice spolku obsažená v § 241 odst. 1 NOZ je v praxi téměř totožná s dosavadní definicí občanských sdružení. Od 1. 1. 2014 se tak z občanských sdružení staly spolky, přičemž k této změně došlo automaticky ze zákona, a tudíž spolkům nevzniká povinnost k nové registraci či její obnově. Novému občanskému zákoníku lze proto také přiznat snahu o vyvážení mezi změnou právní úpravy v této oblasti a minimálním zatížením spolků v jejím důsledku. I proto transformace občanských sdružení na spolky probíhá z velké části automaticky a není potřeba velké kooperace ze strany spolků. I přes snahu vyřešit tuto transformaci

forma byla uvedena přímo v názvu spolku – název tedy musí obsahovat slova „spolek“ či „zapsaný spolek“, popřípadě zkratku „z. s.“. Tuto změnu je nutné provést jak ve stanovách spolku, tak ve všech dalších vnitřních předpisech a dokumentech. Tyto musí být následně zaslány příslušnému rejstříkovému soudu.

Stanovy a jiné vnitřní předpisy

Dle NOZ je dále také třeba, nejpozději do 1. 1. 2017, uvést do souladu se zákonem stanovy a další interní předpisy spolku. Změn, které se musí promítnout do vnitřních předpisů spolků, je mnoho, ovšem zde záleží výhradně na stávajících vnitřních předpisech jednotlivých spolků, především na jejich rozsahu a podrobnosti. Toto je tedy třeba řešit individuálně spolek od spolku. Obecně lze jen doporučit pečlivé projití stanov a jejich uvedení do takové podoby, která bude v souladu s NOZ, a případnou konzultaci či kontrolu stanov právníkem. Pokud jsou některá ustanovení vnitřních dokumentů v rozporu s kogentními ustanoveními NOZ, pozbývají účinnosti již od 1. 1. 2014. Jednoduše řečeno, zákon sice dává spolkům tříletou lhůtu na úpravu vnitřních dokumentů, sám ale automaticky zrušuje jakákoli sporná ustanovení. I proto je třeba věnovat nové úpravě dostatečnou pozornost, a pokud tak ještě nebylo učiněno, co nejdříve prověřit stanovy a interní předpisy, zda neobsahují ustanovení, která jsou v rozporu se zákonem. Mezi kogentní ustanovení NOZ patří

nejpozději do 1. 1. 2017. Pokud má ovšem spolek tyto informace obsažené ve svých stanovách, které jsou rejstříkovému soudu známy, pak již není třeba tyto předkládat znovu. Popřípadě lze tyto informace do stanov doplnit a vše společně (spolu se změnou názvu) předložit rejstříkovému soudu.

V této souvislosti je také třeba upozornit, že za současného stavu jsou zápisy a změny údajů do rejstříku spolků zpoplatněny soudním poplatkem ve výši 1000 Kč. Nicméně nyní je na projednání u ústavního právního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky návrh novely zákona o soudních poplatcích, který žádá osvobození spolků od soudních poplatků ve věcech spolkového rejstříku.

Závěrem lze tedy doporučit, aby spolky uvedly své vnitřní předpisy do souladu s NOZ a tyto doručily příslušnému rejstříkovému soudu spolu s návrhem na změnu názvu, nejlépe co nejdříve po (případném) schválení a nabytí účinnosti

výše zmíněné novely zákona o soudních poplatcích, nejpozději však do zákonem stanovených (výše zmíněných) lhůt.

Text Eliška Tomanová, LLB. (Hons.) (Oxon), právník TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNERI advokátní kancelář, s. r. o.

